

BRUSSELS MIJNSTAD

PB-PP B-10
BELGIE(N) - BELGIQUE

O N Z E P L A N E E T

HET NATUUR- EN MILIEUMAGAZINE VAN DE BRUSSELAARS

#124
MAANBLAD
NOVEMBER
2018

04

FRUITBOMEN:
PLANT ZE NU!

09

WILDE DIEREN:
VOEDER ZE NIET MEER

10

KOM NAAR HET EERSTE
ZERO AFVAL SALON IN BRUSSEL!

ENERGIEBESPARINGEN:
VERWARM BETER,
GENIET MEER

leefmilieu
brussel
.brussels

LEEFMILIEU.BRUSSELS

Digitale versie *Mijn stad onze planeet*:
een handleiding!

U kunt dit magazine voortaan ook op uw smartphone of tablet lezen. Via de app krijgt u zelfs een unieke en rijkere leeservaring dan wanneer u de papieren versie zou lezen. Wat moet u doen? Simpel:

1. Download de app **BXLNaturMag** op het platform van uw keuze (App Store, Google Play).
2. Installeer de app (de taal wordt automatisch ingesteld).
3. Selecteer het magazine dat u wilt lezen.
4. Lees het magazine als pdf, of kies 'begeleide lezing' voor een aangename leeservaring. Voor de begeleide lezing tikt u twee keer op uw scherm.

Mijn stad onze planeet, u leest het waar en wanneer u wilt!

BETER VERWARMEN VOOR EEN BETER KLIMAAT

De planeet heeft geen reden tot vieren. Er rest ons maar weinig tijd meer om de opwarming van het klimaat te keren. Maar... er is nog een sprankeltje hoop. Uit het laatste rapport van het IPCC (*Intergovernmental Panel on Climate Change*) blijkt dat, als we samenwerken, we de schade nog kunnen beperken. Hoe? Onder meer door spaarzaam om te springen met energie en door beter en minder te verwarmen. Gelukkig bestaan er talrijke eenvoudige manieren om ons energieverbruik, en de daaruit voortvloeiende vervuiling, te verminderen. U ontdekt er een aantal in het centrale katern van dit magazine, en nog tal van andere pistes om nog meer te doen!

Zin in wat fruit in uw tuin? Een heerlijk idee om van te smullen! November is het ideale moment om appelbomen, perenbomen, frambozenstruiken en ander klein fruit te planten. In november, terwijl de bomen en struiken weer wortel schieten, zet de strijd tegen afval zich voort. Meer nog. De strijd laait eens zo hard op tijdens de Europese Week van de Afvalvermindering. Tijdens dit grootschalig evenement kunt u deelnemen aan tal van projecten van particulieren, verenigingen, groeperingen, scholen en overheden. Deel uw ervaringen, wissel praktische tips uit, win advies van experts in, ontmoet uw burens of leg nuttige contacten. Ontdek meer details op pagina's 10 en 11, en kom ook naar de allereerste editie van het Zero Afval Salon.

Veel leesplezier!

MIJN STAD ONZE PLANEET

Versijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus. - Leefmilieu Brussel - Havenlaan 86 C / 3000, 1000 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.brussels - leefmilieu.brussels **V.U.:** F. Fontaine & B. Dewulf. **HOOFDREDACTEUR:** Mathieu Molitor. **HERLEZINGCOMITÉ:** Isabelle Degraeve, Tom Penxten. **REDACTIE:** Didier Dillen **VERTALING:** Maarten Geerts. **PRODUCTIE:** www.4sales.be. De foto's tonen niet noodzakelijk de geciteerde personen. © **LEEFMILIEU BRUSSEL** - Gedrukt op gerecycleerd papier. De teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we u naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

ENERGIE PACK: GRATIS COACHING VOOR KMO'S EN DE NON-PROFITSECTOR

Energie Pack is een initiatief van Leefmilieu Brussel en de UCM (*Union des Classes Moyennes*), Comeos, Santhea en BRUXEO. Het doel is de uitvoering van concrete energiebesparingsmaatregelen van kmo's en non-profitorganisaties te ondersteunen.

Verskillende kandidaten hebben al gratis coaching gekregen. Een van de uitverkorenen was Glen Ramaekers, kok van restaurant Humphrey. "We verbruiken nu al 35% minder energie", zegt hij enthousiast. De energiecellen van de vier orga-

nisaties achter het initiatief bieden bedrijven en vzw's verschillende diensten om hun energieverbruik efficiënter te beheeren: analyse van het verbruik, isolatie- en verlichtingstips, hernieuwbare energie... leefmilieu.brussels/news/energie-pack

MILIEUVERGUNNING: VEREENVOUDIGING IN ZICHT

Op 20 april 2019 gaat de hervorming van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) en van de Ordonnantie betreffende de Milieuvergunningen (OMV) van kracht.

Het doel: de stedenbouwkundige en milieuprocedures vereenvoudigen. Een van de voorgestelde veranderingen is de uitbreiding van de geldigheid van een tijdelijke milieuvergunning van drie maanden naar één jaar (behalve als het om asbestverwijdering gaat). Een milieuvergunning kan elke

15 jaar verlengd worden volgens een vereenvoudigde procedure in plaats van elke dertig jaar een nieuwe milieuvergunning aan te vragen. Bovendien is het niet meer verplicht om een aangetekend schrijven te versturen, tenzij uitdrukkelijk gevraagd.

<https://tinyurl.com/yd8563mdq>

EXOTISCHE SCHILDPADDEN: LAAT ZE NIET VRIJ!

Heel wat van de waterschildpadden, afkomstig uit Amerika, die in dierenwinkels gekocht zijn, worden in de natuur vrijgelaten, waar ze aanzienlijke schade veroorzaken. Hebt u zo'n schildpadden in huis en wilt u ervan af? Breng ze dan naar een dierenopvangcentrum. Ziet u tijdens een wandeling een roodwangschildpad? Verwittig dan de parkwachter of de boswachter, of contacteer zo snel mogelijk Leefmilieu Brussel (02 775 75 75).

WAT MEDE-EIGENAARS SAMEN KUNNEN DOEN

Op 29 november van 9.30 tot 20.00 uur vindt de tweede editie van het Salon van de Mede-eigendom plaats. Het evenement is een initiatief van de UVS (Unie van Vlaamse Syndici) en de UFS (*Union Francophone des Syndics*) en gaat door in Paleis 3 van Brussels Expo. Leefmilieu Brussel is ook van de partij met een stand (net zoals APERe en Homegrade) om vragen te beantwoorden over onder meer de verschillende modelcontracten voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen op het dak van een appartementsgebouw (mede-eigendom). www.salonvandemedeeigendom.be

OP WEG NAAR 'ZERO WASTE'-STEDEN

Het beheer van organisch afval is een enorme uitdaging voor steden. Wilt u er meer over weten? Leefmilieu Brussel nodigt u uit op deze internationale conferentie. Verschillende Europese voorbeelden op het vlak van preventie van en aparte inzameling van organisch afval komen aan bod, alsook bestaande oplossingen voor het probleem. <https://tinyurl.com/yddjonfw>

MEER INFO

www.goodfood.brussels.nl/contributions/workshops-telen-de-stad

IN NOVEMBER SCHIETEN FRUITBOMEN WORTEL

Oktober en november zijn de ideale maanden om fruitbomen en -struiken te planten, zodat u aan het begin van de zomer van hun heerlijk lekkere vruchten kunt smullen. Dus graaf, spit om, plant en geniet binnenkort van uw eigen appels, peren, kersen, frambozen en zonovergoten aalbessen.

Hoe groot of hoe klein uw tuin ook is, het is perfect mogelijk om er fruitbomen te planten die u vanaf de lente lekker fruit zullen geven. Met de gratis workshops 'Telen in de stad' helpt Leefmilieu Brussel u om een plan voor uw fruittuin uit te werken, om uw aanplantingen correct te plaatsen, te verzorgen en te snoeien doorheen de seizoenen. Tal van tips om gezond fruit te kweken, dat u meteen kunt eten, kunt bewaren of verwerken.

Klein maar fijn

Appelen en peren, maar ook pruimen en kersen, zijn onmisbaar in elke zichzelf respecterende smultuin. Er bestaan zo veel variëteiten, vroeg- of laatbloeiers, in alle maten, smaken en vormen. Afhankelijk van de ruimte die u hebt, kunt u kiezen tussen hoog-, half- en laagstammen, zelfs dwergfruitbomen die u in een plantenbak kunt houden. Maar denk ook aan de vele kleine vruchten zoals frambozen, kruisbessen en rode aalbessen, zwarte bessen en braambessen... die maar weinig plaats innemen. Deze tuinsnoepjes vallen in de smaak bij jong en oud, en zijn heerlijk zowel vers van de boom geplukt als verwerkt in taarten, confituren, siropen en sappen.

Planttips

- /// Kies lokale soorten die bestand zijn tegen ziektes.
- /// Jonge bomen en struiken met blote wortel zijn minder duur dan hun tegenhangers in een pot. Maar die laatste kunt u wel het hele jaar door planten.
- /// Graaf een grote (1 m breed voor een boom), diepe (70 cm) put om het de wortels gemakkelijker te maken.
- /// Geef uw fruitbomen vruchtbare en aangepaste grond: 1 deel compost voor 4 delen teelaarde.
- /// Andere vragen of nood aan meer informatie? Roep gratis de hulp in van de Brusselse moestuinmeesters: www.maitre-maraicher.be/nl

Infofiches

- /// Fruitbomen: <https://tinyurl.com/ybo953ep>
- /// Klein fruit: <https://tinyurl.com/yavpkpmm>

WEINIG PLAATS... WAT DENKT U VAN VERTICAAL?

U hebt te weinig plaats voor fruitbomen? Overweeg een groene gevel! Er zijn heel wat gevels in de stad, dus er is veel ruimte om druivelaars, braamstruiken of zelfs een kiwiplant (*Actinidia*) op te binden. Deze klimplanten leveren niet alleen heel wat fruit op, ze helpen ook gebouwen af te koelen tijdens een warme zomer en ze dragen bij aan de biodiversiteit in de stad. U hebt niet veel grondoppervlak nodig om ze aan te planten. Het volstaat om één of enkele tegels uit het trottoir te halen. Daarvoor moet u wel toestemming vragen aan de gemeente.

<https://tinyurl.com/y7jz28qb>

VERS VAN DE PERS

NIEUWS OVER DE NATUUR EN HET MILIEU IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

NOVEMBER '18

EEN KNUSSE WINTER, EN EEN LAGERE FACTUUR

Hoewel het begin deze herfst nog zomerde, mogen we ervan uitgaan dat wanneer u dit leest de temperatuur buiten een pak lager ligt. Maar dat is helemaal niet erg. U zit gezellig thuis, voor de buis, kijkend naar een meeslepende serie, een boek aan het lezen, of aan het genieten van een tas dampende heerlijke koffie. Het is aangenaam warm en u voelt zich goed. Maar... u kan het comfort van uw woning nog verbeteren, met enkele kleine, maar door de klimaatverandering zo nodige, ingrepen. Er zijn geen grote investeringen of zware verbouwingen nodig om uw welzijn te verhogen en tegelijk uw factuur met enkele honderden euro's per jaar te verlagen en zo de impact van uw energieverbruik op het milieu te beperken. Dus... wat denkt u? Zin om het nóg gezelliger te maken voor minder geld?

ENERGIE BESPAREN:
IEDEREEN KAN ZIJN STEENTJE BIJDRAGEN

DOE MEE!

Besparen op uw energiefactuur is eenvoudiger dan u denkt. U kunt beginnen door uw dagelijkse gewoonten bij te sturen: stel uw thermostaat in tussen 19° en 20°C, verwarm enkel de kamers die u gebruikt en sluit de deuren. Ontlucht de radiatoren regelmatig, beperk ongewenste tocht, zet de verwarming uit als u uit werken gaat, of neem een douche in plaats van een bad... Zin om nog meer te besparen? Renoveer met het oog op betere energieprestaties dankzij de Energiepremies, de Brusselse Groene Lening en de talrijke energiehulpmiddelen die het Brussels Gewest te bieden heeft. <https://tinyurl.com/y9ga4f9s>

ONGEZIEN

EEN GRATIS EXPERT BIJ U THUIS

Huurder, verhuurder, eigenaar-bewoner
of mede-eigenaar: iedereen kan gratis

informatie krijgen over geluidsisolatie, energie, huisvesting, renovatie, erfgoed en stedenbouw. Maak een afspraak: een adviseur komt gratis bij u thuis om u te helpen uw energiefactuur te verlagen en uw renovatieprojecten vorm te geven. Hij of zij begeleidt u ook bij de technische en administratieve procedures en maakt u wegwijs in de bestaande financiële steunmaatregelen.

www.homegrade.brussels

☎ 1810

IK BEN EEN ECOBOUWER!

Architect **Julien Kessler** is een van de eigenaars die zijn huis voor u openstelt tijdens de Ecobouwers Opendeur 2018. *"We willen mensen zo veel mogelijk aansporen om ecologisch te bouwen en te verbouwen. De vorige edities deden we ook al mee. Toen was onze woning nog een werf. Vandaag blijven we tonen welke werken we gedaan hebben, met foto's en stalen van materialen*

die de mensen kunnen aanraken." Het pand waarin Julien en zijn studie bureau hun intrek hebben genomen, dateert van begin 1900 en is een voorbeeld van passiefrenovatie in onze hoofdstad. *"We hebben het energieverbruik met 93% verlaagd, een maximum aan ecologische materialen gebruikt, een groendak geïnstalleerd, en een warmterecuperatiesysteem in de douche."*

Breng zeker eens een bezoekje aan zijn gebouw tijdens de komende editie van de Ecobouwers Opendeur. *"We zijn er om alle vragen te beantwoorden over de oplossingen die wij hebben gekozen. We kennen ze goed, omdat we ze dagelijks gebruiken."*

www.ecobouwers.be

FAUNA EN FLORA

HET GEMASKERDE KNAAGDIER

De eikelmuis (*Eliomys quercinus*), ook wel bekend als de tuinslaper, behoort tot de familie van de knaagdieren. Hij is te herkennen aan zijn grijsbruine vacht, zijn witte buik en pootjes, en zijn mooie, zwarte masker rond de ogen. Het is een nachtdier, en ook een vleeseter. Hij voedt zich voornamelijk met insecten, maar lust soms ook vogels en fruit. De eikelmuis gaat in winterslaap van oktober tot april, warmpjes weggestopt in een nest/schuilplaats van gras en mos, vacht en veren. Tijdens zijn winterslaap gaat hij heel spaarzaam om met zijn energie: zijn hartslag daalt van 300 naar 2,5 slagen per minuut en zijn lichaamstemperatuur zakt terug tot 5°C! In Brussel is hij enkel talrijk aanwezig in het Moeraske, dankzij een sponsorproject voor eikelmuisnesten dat in 2006 van start ging. www.cebe.be (FR)

OP ONTDEKKING

RADIATOREN ZIJN HOT!

Sexy en energiezuinig. Zo hebben we onze radiatoren het liefst. Maar hoe zor-

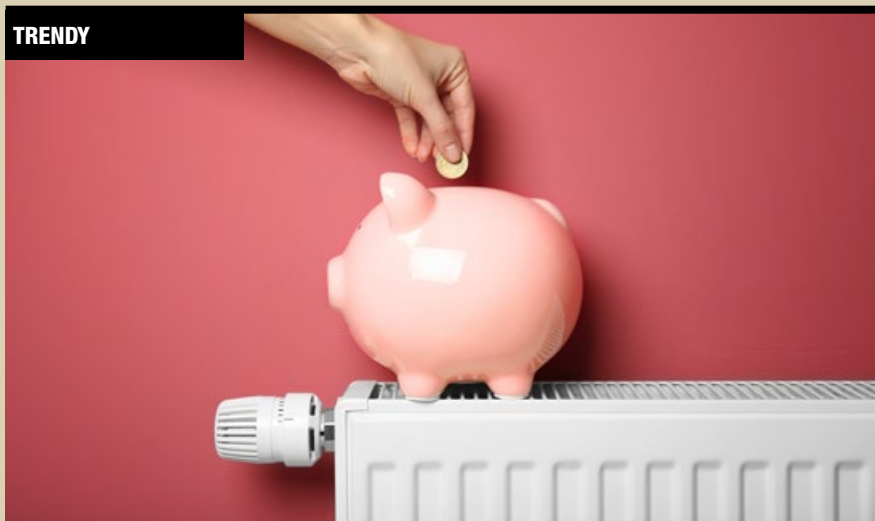
gen we ervoor dat ze op elk moment aan die verwachtingen voldoen? Door ze niet weg te steken achter meubels of gordijnen. Toon ze in al hun glorie zodat ze hun warmte vrijelijk kunnen delen met hun omgeving. Plaats reflecterende panelen achter de radiatoren als ze tegen een buitenmuur hangen: u zult er 5 tot 20 euro per jaar en per m² mee winnen. Vergeet ze ook niet regelmatig af te stoffen: ze zullen u dankbaar zijn en nog meer warmte afgeven.

WIND, TOCHT!

De rillingen die u krijgt als u naar een horrorfilm kijkt: heerlijk! Maar rillingen door tocht... dat is toch een pak minder aangenaam. Wilt u het warm en knus houden als u naar uw favoriete serie kijkt? Hang dan bijvoorbeeld gordijnen voor uw buitendeuren, dicht de spleten rond ramen en deuren met isolerende voegen, installeer tochtstrips aan de onderkant van de deuren, of voorzie in een brievenbusborstel. Goed om weten: deze kleine ingrepen kunt u gratis laten uitvoeren door Homegrade, inclusief materiaal, uitrusting en installatie.

TRENDY

6 TIPS OM HET WARM TE HEBBEN EN MINDER UIT TE GEVEN

's Avonds of 's morgens? U verbruikt minder door uw verwarmingsketel zo in te stellen dat hij 's nachts uitschakelt of op een lager pitje werkt om dan 's morgens terug in actie te schieten.

Handige kraantjes: Schakel de radiatoren uit in de slaapkamers en in de kamers die u niet gebruikt.

Leidingen in een warm jasje: Met een niet-geïsoleerde warmwaterleiding verliest u 60 watt per meter. Isoleer uw leidingen en u bespaart 5 tot 10% op uw factuur.

Droogkast: Droog uw was op een rek. Het is beter voor het milieu én voor uw kleren.

Enkel als het nodig is: Uw boiler hoeft niet 24u/24 te draaien. Plaats een timer op uw stopcontact of zekering.

Luikjes toe: Sluit gordijnen en luiken en u verliest 30 tot 50% minder warmte via de ramen. Zeker bij koud weer en met enkel glas.

TRENDY

ENERGIE ONDER ONZE VOETEN

Brussel ligt misschien niet in IJsland, maar dat belet niet dat we ons in de hoofdstad kunnen verwarmen met aardwarmte. De stad leent zich perfect voor de installatie van ondiepe geothermische systemen (verticale sondes of geothermische putten) die relatief weinig grondoppervlak nodig hebben. Het Gewest telt heel wat opmerkelijke geothermische installaties, variërend in grootte en vermogen. Sinds 2014 haalt het gebouw van Leefmilieu Brus-

sel de nodige warmte of koelte voor de verwarmings- en koelsystemen uit de grond, op 80 m diepte. En in het nieuwe ziekenhuis Delta-Chirec werd een geo-koelpakket geïnstalleerd. In Brussel ligt de toekomst niet alleen aan, maar ook onder onze voeten.

www.geothermie.brussels/nl

WELKOM BIJ DE ECOBOUWERS

Vragen over duurzame gebouwen, passiefbouw of warmtepompen? Stel uw vragen aan mensen die er al ervaring mee hebben. Dat kan tijdens de Ecobouwers Opendeur 2018 in Brussel en Vlaanderen op 10-11 en 17-18 november. Programma en inschrijvingen: www.ecobatisseurs.be/nl/projecten2018

SURF NAAR PLAGE

Bepaalde grote Brusselse gebouwen-parken moeten verplicht een Plan voor Lokale Actie voor het Gebruik van Energie (PLAGE) opstellen. Geldt dit ook voor u? U komt het te weten via de brochure 'Start nu met een PLAGE'. Daarin vindt u in grote lijnen de bestaande regelgeving, zodat u kunt achterhalen of uw organisatie ook een PLAGE moet uitwerken. <https://tinyurl.com/y7rx5j7a>

GROENE STROOM: KIES GOED!

Er zijn verschillende leveranciers die groene stroom aanbieden. Om de juiste keuze te maken, bestudeert Greenpeace hoe groen de stroom van de leveranciers in België echt is: mijngroenestroom.be.

Ondervindt u moeilijkheden om te veranderen van leverancier? Hebt u vragen? Wilt u advies op maat? Contacteer Infor GasElek, een gratis onafhankelijke dienst, die gespecialiseerd is in de keuze van de juiste energieleverancier, en in de beschikbare sociale maatregelen met betrekking tot de toegang tot energie: www.inforgaselek.be

ACTUA

MUNSTADONZEPLANEET#124

HET KINDER- HOEKJE

DE QUIZ

Houd het warm deze winter!

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft deze winter verschillende tips om het lekker warm te houden met minder energie. Ken jij ze?

BEANTWOORD DEZE MINQUIZ EN KOM HET TE WETEN.

A. Homegrade in Brussel is:

1. Een organisatie die conciërges voor appartementen aanbiedt.
2. De dienst die burgers helpt om hun woning te verbeteren.
3. Een label voor goed geïsoleerde woningen.

B. Geothermie staat voor:

1. Klei bakken.
2. De omtrek van de aarde berekenen.
3. Verwarmen met warmte uit de aarde.

C. De eikelmuis is een knaagdier met als bijnaam:

1. Tuinslaper.
2. Koreaanse grondeekhoorn.
3. Tarwemuis.

D. Tijdens de Ecobouwers Opendeur:

1. Bieden de Brusselse doe-het-zelfzaken kortingen tot 50%.
2. Delen bewoners hun ervaringen met duurzaam (ver)bouwen.
3. Analyseert een energieadviseur gratis uw woning.

SPEL: Elektrisch doolhof

Om energie te besparen, wil je de tv uitschakelen voor je naar bed gaat. Welke stekker moet je daarvoor uittrekken?

AGENDA

ELKE MAAND SELECTEERT MIJN STAD ONZE PLANEET VOOR U EEN AANTAL NATUUR- EN MILIEU-EVENEMENTEN (EN NUTTIGE LINKS) IN BRUSSEL.

VERSNIJPERING EN ONTSNIJPERING

Zondagwandeling in het Zoniënwood, georganiseerd door Natuurgroepering Zoniënwood vzw i.s.m. Natuurpunt CVN. Voorafgegaan door een lezing in het Bosmuseum Jan Van Ruusbroec van 11.00 tot 13.00 uur.

📍 Op 11/11 om 14.00 uur. Kasteel van Groenendaal, Duboislaan 1, 1560 Hoeilaart. www.ngz.be

HANDEN UIT DE MOUWEN!

In het kader van de "Dag van de Natuur" kan u de vrijwilligers van Natuurpunt Brussel helpen met het maaien van het gras in hun boomgaard in Jette. Geniet van een dagje in de frisse buitenlucht, werk aan uw conditie en maak kennis met buurtbewoners met een hart voor natuur.

📍 Op 18/11 van 14.00 tot 17.00 uur. Schapenweg, 1090 Jette. natuurpuntbrussel.be

ONTDEK DE NEERPEDEVALLEI

Ontdek met een gecertificeerde natuurgids het waterrijke gebied in de Neerpedevallei en zijn dierenleven.

📍 Op 25/11 van 14.00 tot 16.00 uur. Ketelstraat 1A, 1070 Anderlecht (Groen en Blauw Huis). Vrije financiële bijdrage. education.mvb@gmail.com www.groenenblauwhuis.be

DUURZAAMHEIDSFEEST

Ontmoetingen en debat met de wijkcomités, maak je eigen kefir, ontwerp en maak zelf uitnodigingen, een weggeefhoek, koken met voedseloverschotten met Restatable... Er is voor elk wat wils!

📍 Op 24/11 van 15.00 tot 19.00 uur. GC Essegem, Leopold I-straat 329, 1090 Jette. www.essegem.be

MEER INFO

<https://tinyurl.com/yd9sjo4q>

VOEDER GEEN VOGELS EN WILDE DIEREN IN DE WINTER

Het Brussels Gewest heeft een wettelijk kader gecreëerd om wilde dieren en hun omgeving te beschermen. Zo is het ten strengste verboden om op openbare plaatsen wilde dieren te voederen. Thuis mag het wel, maar weet dat deze dieren niet echt een helpende hand nodig hebben om voedsel te vinden. Ook niet in de winter.

VIND EEN HUIDDIER DAT BIJ U PAST!

Elk jaar zien de Brusselse dierenasiels van juni tot september een toename van het aantal achtergelaten dieren. Wilt u een van die honderden katten en honden een tweede kans geven? Leefmilieu Brussel heeft een volledig dossier uitgewerkt om u te helpen bij de keuze, de aankoop en de verzorging van het dier dat het best bij u en uw familie past.

<https://tinyurl.com/ybbagh8a>

Ook al is het leuk om brood te strooien voor de eenden of om de duiven op het plein te voederen: het is strikt verboden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Waarom? In het eerste geval loopt u het risico dat u de eenden doodt, in het tweede voedert u eigenlijk de ratten. Want wat u doet, ook al is het om goed te doen, heeft een negatieve impact op de natuurlijke ecosystemen en de diversiteit van de fauna. U bevoordeelt er immers de meest opportunistische dieren mee (duiven, ratten, kraaien, zwerfkatten, parkieten, vossen, Nijlganzen...) die de neiging hebben om andere, meer kwetsbare soorten, te verdringen. En dan zijn er ook nog de vele kilo's brood die elk jaar voor eenden en zwanen worden uitgestrooid: al dat brood verstoort het ecologisch evenwicht in een vijver. Water dat te veel voedingsstoffen bevat, kan giftig worden, zelfs dodelijk voor de dieren die er leven.

Ecologische valkuil

Op plaatsen waar voederen is toegelaten (privétuinen), mag het enkel van november tot eind maart en voor kleinere vogelsoorten (zangvogels). Buiten deze wintermaanden werkt het voederen als een ecologische valkuil: de vogels riskeren afhankelijk te worden van deze voedselbron. Geef ook nooit brood aan vogels, want als het vocht wordt, kan het opzwellen in de buik van de vogels en voor spijsverteringsproblemen zorgen.

Voederen verstoort de natuurlijke cyclus

De beste manier om de vogels te helpen? Creëer een natuurlijke tuin waarin ze zaden vinden. Wilt u in de winter toch graag vogels observeren, dan is een voederbakje een goed idee. Enkele tips. Leg elke dag een kleine hoeveelheid zaadjes op dezelfde plaats, bijvoorbeeld in een voederbakje (op een zekere hoogte zodat ze beschermd zijn tegen roofdieren, en beschut tegen de regen) afgeschermd met fijnmazig kippengaas zodat enkel de kleine zangvogels zoals mezen, mussen, roodborstjes en goudvinken er in de winter van kunnen eten. Vanaf midden maart moet u het voederen stelselmatig afbouwen zodat de vogels andere voedingsbronnen gaan opzoeken.

Goed compostbeheer

Tot slot is het aangeraden om uw huisdieren (honden en katten) binnen eten te geven. Zo vermijdt u dat u opportunistische wilde dieren voedert en op die manier hun populatie helpt vergroten, wat een negatieve impact heeft op het milieu. Om te vermijden dat u ongewenste dieren aantrekt, is het ook noodzakelijk om uw compost goed te beheren en te beschermen.

HET BESTE AFVAL IS AFVAL DAT NIET BESTAAT...

Wat is afval? Hoe kunnen we vermijden dat we veel afval produceren? Waarom is het zo belangrijk dat we actie ondernemen? Wat doen mijn burens om verspilling te voorkomen? De antwoorden op deze vragen vindt u door mee te doen aan de Europese Week van de Afvalvermindering (EWAV) die van 17 tot 25 november plaatsvindt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in andere Europese grootsteden... en door een bezoek te brengen aan het Zero Afval Salon op Thurn & Taxis op 17 november.

Een week om te leren beter te consumeren en minder afval te produceren. Dat is de uitdaging van de tiende editie van de Europese Week van de Afvalvermindering, die in het teken staat van Zero Afval en antiverspilling. Tijdens deze week kunt u deelnemen aan tal van projecten georganiseerd door burgers, verenigingen, groeperingen, scholen of overheden. Ideaal om uw ervaringen te delen, praktische tips uit te wisselen, advies van experts in te winnen, uw burens te ontmoeten of andere nuttige contacten te leggen.

Gezellig samenzijn en delen

Alle acties tijdens de EWAV draaien om gezelligheid en het delen van kennis. Kennis over afvalpreventie en over hoe u op een eenvoudige manier minder afval produceert. Want vandaag gaat duurzaam afvalbeheer verder dan sorteren en het inzamelen van afval en spullen die u niet meer nodig hebt.

Hergebruiken en herstellen

Wilt u vermijden dat uw jeans, T-shirt, maar ook uw wasmachine of oude boormachine in de vuilnisbak belanden? Denk dan voortaan aan hergebruik of herstelling. Er bestaan genoeg oplossingen: u kunt bijvoorbeeld uw oude broodrooster laten reanimeren in een Repair Café. Of ga eens naar een Discosoupe en kom meer te weten over voedselverspilling. Spullen die in de weg staan, kunt u ook gewoon weggeven. Op die manier maakt u andere mensen blij en maakt u kastruimte vrij.

Ontdek verschillende projecten

Om zoveel mogelijk mensen aan te zetten tot duurzame acties rond afvalpreventie, hergebruik en recyclage, hebben de organisatoren van de EWAV de projectdragers gevraagd om sensibiliseringsacties op poten te zetten. Via volgende link vindt u tussen de vele projecten ook enkele Brusselse voorbeelden: <https://tinyurl.com/y9capzgy>

/// Maak uw eigen bulkzakjes

Kom uw eigen stoffen zakjes maken en neem gratis deel aan een van de workshops van Leefmilieu Brussel. Al het materiaal wordt voorzien, maar aarzel niet om uw eigen stoffen mee te brengen. De workshop is bedoeld voor het hele gezin, voor groot en klein. Door uw deelname aan de workshop kan u gratis de nieuwe interactieve tentoonstelling van Leefmilieu Brussel bezoeken (BELEXPO: www.belexpo.brussels/nl). Een tentoonstelling die aanzet tot actie! Op 24/11 van 10.00 tot 17.00 uur, Leefmilieu Brussel, Havenlaan 86C/3000, 1000 Brussel. neemdeel.leefmilieu.brussels

/// Wegwerpverpakkingen in de horeca vervangen

Tijdens de EWAV nodigt Violaine Dupuis (TIFFIN België) restauranthouders en consumenten uit om oplossingen te vinden voor wegwerpverpakkingen in de horeca. Er zijn infosessies op 17, 20 en 23/11 (FR). www.facebook.com/TiffinBelgium

/// Natuur in de badkamer en voor mijn baby

Het gemeentebestuur van Etterbeek organiseert op 20/11 om 14.00 uur een infosessie over natuurlijke verzorgingsproducten voor uw baby: van babyvoeding tot babydoekjes en luiers. Op 23/11 om 14.00 uur is het dan de beurt aan de badkamer: natuurlijke onderhoudsproducten, zelfgemaakte cosmeticaproducten, enz. www.etterbeek.be

/// Gsm-inzameling

De organisatie Close the Gap lanceert verschillende acties om via bedrijven gsm-toestellen van werknemers in te zamelen die niet meer in gebruik zijn. Doel: ze op de tweedehandsmarkt aanbieden of recycleren. <http://close-the-gap.org>

/// Bibliotheek met voorwerpen om te huren

Van 19 tot 22/11 nodigt de organisatie Usitoo u uit voor een bezoek aan haar bibliotheek op de site van Recy-K (Anderlecht) waar u allerlei voorwerpen kunt huren! nl.usitoo.be

/// Inzameling van onverkochte groenten en fruit

De organisatie Cultureghem nodigt u uit om op zondag 18 en 25/11 van 14.30 tot 17.00 uur deel te nemen aan de inzameling van onverkochte groenten en fruit op de markt van de Anderlechtse slachthuizen. Het fruit en de groenten worden vervolgens verdeeld onder voedselbanken en mensen die het moeilijk hebben om de touwtjes aan elkaar te knopen. www.cultureghem.be/nl/collectmet

/// Hergebruik: ik doe mee!

RREUSE, het Europese netwerk van sociale bedrijven die actief zijn in hergebruik, herstelling en recyclage, organiseert van 19 tot 23/11 een campagne om het grote publiek bewust te maken van het belang van hergebruik en recyclage. www.rreuse.org

EEN ZERO AFVAL SALON OP THURN & TAXIS

Wilt u net zoals veel Brusselaars uit het lineaire consumptiemodel van 'ontginnen, consumeren, weggooien' stappen?

Deze allereerste editie van het Zero Afval Salon helpt u daarbij. Het salon is toegankelijk voor het grote publiek en geeft u de kans om mensen te leren kennen die Zero Afval al toepassen in hun bedrijf, hun vereniging of hun gezin. Als inspiratie om zelf ook actie te ondernemen in uw omgeving. Op het programma staan ook demonstraties, animatieactiviteiten, lezingen, praktische workshops, presentaties en een gratis vlooiemarkt.

Meer info: op 17/11, de hele dag. Thurn & Taxis-site, Havenlaan 86c/3000, 1000 Brussel in twee gebouwen: Shed 1 en het BEL (gebouw van Leefmilieu Brussel). Gratis toegang.

www.zeroafvalsalon.brussels

WIST U DIT?

Dé antiverspillingsite voor Brusselaars!

U woont in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en u zou graag uw vuilnisbak op dieet zetten? U zoekt nuttige tips en u wilt de vele Zero Afval-initiatieven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ontdekken? De nieuwe Zero Afval-website is er speciaal voor u: zeroafval.leefmilieu.brussels

HET WEB- HOEKJE

Hier vindt u in elke editie een link, een website, een nuttig weetje over consumptie, Good Food, milieueducatie, energie, natuur...

Wood Wide Web

Er groeit op dit moment een echt én virtueel bos in Brussel. Zijn naam? Het Wood Wide Web! Dit mooie project is geïnspireerd op het communicatiesysteem waarmee bomen onderling verbonden zijn. Dankzij een kaart en heel wat informatie kunt u de bomen in de stad, hun geschiedenis, hun kenmerken, hun schoonheid en hun rol (her)ontdekken. Foto's, geluidsfragmenten, illustraties, pedagogische fiches en soms ook video's werpen een nieuw licht op deze grote planten. Het project nodigt u ook uit om deel te nemen aan het avontuur. Voeg uw favoriete boom toe zodat ook anderen hem kunnen ontdekken. Neem deel aan activiteiten op het terrein, samen met andere culturele, sociale en wetenschappelijke spelers, of gewone burgers. Laat dit stadsbos, samen met andere bomenliefhebbers, groeien, draag zorg voor de bomen die er al staan en plant er nieuwe. www.woodwideweb.be

MIJNSTADONZEPLANEET#124

Recept

GRATIN VAN AARDPEER

De aardpeer, ook bekend als jerozalems-artisjok, is een heerlijke vergeten knol die wordt gegeten van november tot april. In een gratin past ze perfect bij vlees en groenten.

Ingrediënten

- /// 750 g aardperen
- /// 750 g aardappelen
- /// 20 cl vloeibare room
- /// Paneermeel
- /// Geraspte gruyère
- /// Zout en peper

Bereiding

Schil en snijd de aardperen en aardappelen in grote plakken. Stoom ze en plet ze vervolgens met een pureestamper in een mengkom. Voeg de vloeibare room, zout en peper toe en meng het geheel tot een dikke puree. Leg in een gratinschaal, bestrooi met paneermeel en voeg de geraspte kaas toe. Plaats het gerecht in een voorverwarmde oven op 200°C (thermostaat 6-7) en laat zo'n 10 minuten gratineren.

GEZONDE LUCHT, OOK BINNEN!

In de winter sluiten we ons op, we blijven binnen, sluiten deuren en ramen. Maar de lucht in onze woningen is vaak meer vervuild dan de buitenlucht. Ontdek in deze folder tien prioritaire tips om thuis

beter te ademen: ventileer en verlucht regelmatig en efficiënt, vermijd overtollige vochtigheid, laat uw verwarmingsstoestel en boiler regelmatig controleren, vermijd luchtverfrissers, en tal van andere tips.

<https://tinyurl.com/ybona9qk>